

PRA HA
PRA GUE
PRA GA
PRA G

Zámecké listy

prosinec 2013 10. ročník, č. 12

pro potřeby klientů Domova pro seniory Pyšely

PRA HA
PRA GUE
PRA GA
PRA G

Domov pro seniory Pyšely

Náměstí T.G. Masaryka č. 1, 251 67 Pyšely
zřizovatel: Hlavní město Praha

Vážení a milí čtenáři,

Název měsíce je odvozen buď od slova „prosinět“ což znamená prosvítat, nebo od slova „siný“ což znamená šedivý. Dny jsou totiž v prosinci často mlhavé a slunce svítí nejméně z celého roku. Ve starořímském kalendáři byl měsícem desátým, tedy december. Odsud se dostalo označení tohoto měsíce do většiny evropských jazyků.

21. prosince je zimní slunovrat. Slunce stojí nad obratníkem Kozoroha a v tento den je na severní polokouli nejkratší den v roce.

Významné prosincové dny z pohledu pranostik jsou Barbora, Štědrý den a Hod Boží vánoční. Prosincové pranostiky jsou tyto: Když prosinec bystří, po vánocích jiskří. Prosinec, když je mu zima, halí se v bílý kožich. Prosinec naleje a leden zavěje. Je-li prosinec deštivý, mírný a proměnlivý, není se kruté zimy báti. Mrazy, které v prosinci brzy ochabnou, znamenají zimu mírnou. Studený prosinec – brzké jaro. Po studeném prosinci bývá úrodný rok. Mnoho sněhu v prosinci - mnoho ovoce a trávy.

Krásný prosinec Vám přeje redakce ZL

Společenská rubrika

V měsíci prosinci své narozeniny oslavují:

- paní Marie Picková
- paní Věra Kübelecková
- paní Vlasta Ortová

Všem oslavencům gratulujeme, přejeme hodně zdraví, štěstí a životní pohodu.

Srdečně zveme oslavence a samozřejmě i všechny ostatní klienty na Kavárnu, kde všechno společně oslavíme.

Dne 12. prosince 2013 od 13.30 hodin v jídelně v přízemí

Kulturní a společenské akce na měsíc prosinec

Dne **5.12** se bude konat „**Mikulášská zábava**“
od 14. hodin v jídelně v suterénu

Dne **6.12.** se bude konat „**Klub filmového diváka**“
od 9. hodin na I. patře, od 13. hodin na II. patře

Dne **9.12.** se bude konat „**vystoupení Mateřské školy**“
od 10. hodin v jídelně v suterénu

Dne **12.12.** se bude konat **Kavárna**
od 13.30 hod. v jídelně v suterénu

Dne **13.12.** se bude konat
aktivizace s PhDr. Vereckou od 10. hod. na I. patře, od
13. hodin na II. patře

Dne **16.12.** se bude konat „**Výplata kapesného**“

Dne **17.12.** se bude konat „**vystoupení Základní
školy**“ od 14. hodin na jídelně v přízemí

Dne **18.12.** se bude konat „**vystoupení Dětského
domova**“ od 14. hodin na hale II. patra

Dne **19.12.** se bude konat „**vystoupení dětí z Kunic**“
od 13.30 hodin na hale II. patra

Dne **20.12.** se bude konat „**Klub filmového diváka**“
od 9. hodin na I. patře, od 13. hodin na II. patře

Dne **23.12.** se bude konat „**Slavnostní shromáždění
klientů a zaměstnanců na připitek**“

Dne **27.12.** se bude konat
aktivizace s PhDr. Vereckou od 10. hod. na I. patře, od
13. hodin na II. patře

Narodil se Kristus Pán

Narodil se Kristus Pán, veselme se,
z růže kvítek vykvet nám, radujme se.
Z života čistého, z rodu královského,
nám, nám narodil se.

Jenž prorokován jest, veselme se,
ten na svět poslán jest, radujme se.
Z života čistého,
z rodu královského,
nám, nám narodil se.

Člověčenství naše, veselme se,
ráčil vzíti na se, radujme se.
Z života čistého,
z rodu královského,
nám, nám narodil se.

Goliáš oloupen, veselme se,
člověk jest vykoupen, radujme se.
Z života čistého,
z rodu královského,
nám, nám narodil se.

Křížovka o ceny

1. nástroj ke střelbě z luku

2. jméno fenky

3. pozdrav

4. vidina ve spánku

5. 7. dní

6. opak dne

7. mléčný výrobek

8. dolní končetina

9. otvor ve zdi

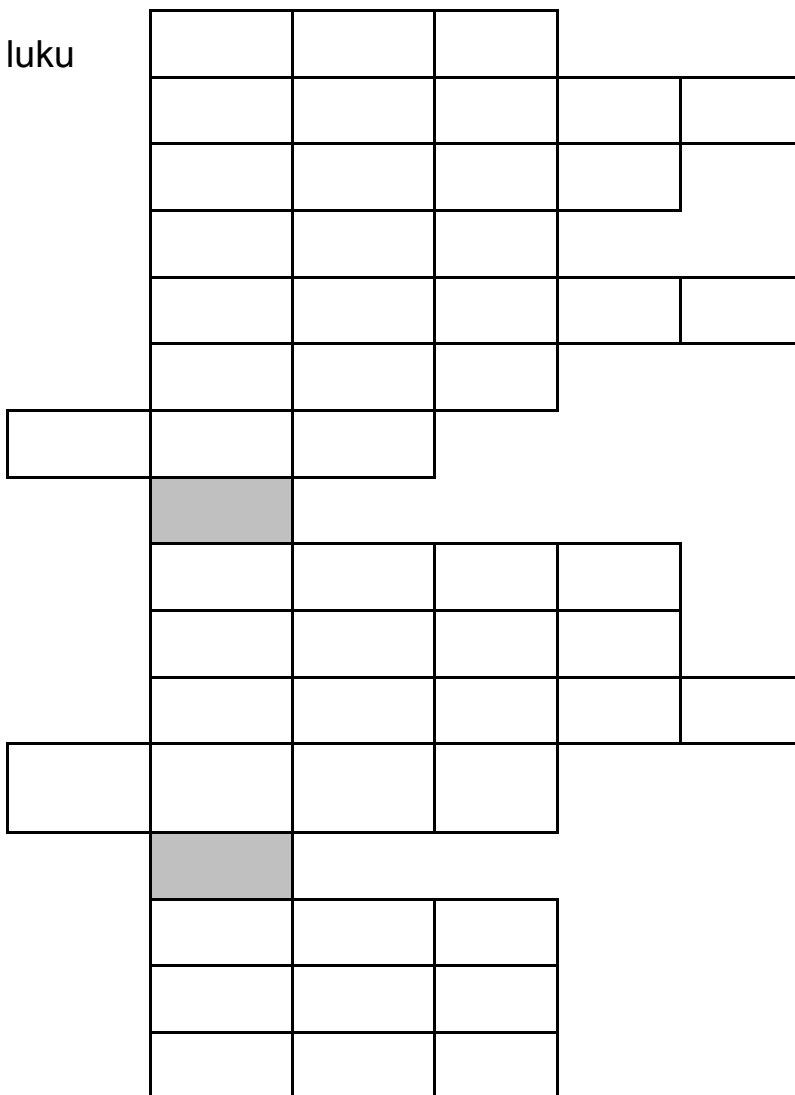
10. ne uvnitř

11. Předchází
pád

12. 12. měsíců

13. část obličeje

14. oř

JAKUB JAN RYBA

narodil se 26. října roku 1765 v Přešticích, zemřel 8. dubna roku 1815 ve Voltuši u Rožmitálu pod Třemšínem. Byl českým hudebním skladatelem přelomu klasicismu a romantismu. Sbíral lidové písně a sepsal je do sborníků českých písní. Jeho nejslavnější, dodnes nejhranější a nejpopulárnější skladbou pro vánoční období je Česká mše vánoční. Už jako osmiletý uměl velmi dobře hrát na klavír a učil se na housle a varhany. Od roku 1780 studoval s pomocí svého strýce v Praze piaristické gymnázium, po jeho ukončení v roce 1785 studoval filozofii. Působil jako pomocný učitel a později i jako učitel. V roce 1790 se oženil, byl otcem 13. dětí, z nichž přežilo sedm. Jedním z jeho synů byl i významný český oftalmolog prof. Josef Arnošt Ryba. Českou mši vánoční složil v bídě v roce 1796. Má český text, protože Ryba psal svá díla s českým textem. Jako sebevrah byl pochován bez obřadu na zrušeném hřbitově. Jeho čin měl důvod v dlouhodobé vyčerpanosti, depresích a dalších faktorech. Na místě jeho smrti postavili lesní dělníci kamenný křížek, později byl doplněn kamennou mohylou, která zde stojí doposud. Ryba byl autorem celkem zhruba 1300 kompozic, z nichž převažovala duchovní hudba.

Vánoční tradice a zvyky

České Vánoce jsou bohaté na různé tradice a zvyky, které nám závidí celý svět.

Šupina pro štěstí

Kapr je symbol Vánoc a stal se hlavním chodem štědrovečerní večeře. Traduje se, že ten, kdo si schová šupinku pod talíř, bude mít po celý následující rok štěstí. Kapří šupinka má také zajistit i dostatek peněz a zabránit nouzi, a proto ji nosí celá řada lidí i v peněženke.

Zlaté prasátko

Zlaté prasátko vzniklo jako motivační prvek dětí, aby se vydržely postit až do štědrovečerní večeře. Celý den být o hladu je obzvlášť pro děti náročné, a tak se začalo říkat, že ten, kdo to vydrží, tak s první hvězdou na nebi uvidí i zlaté prasátko. Prasátko je také vánočním symbolem, který představuje synonymum pro štěstí.

Krájení jablka

Na konci hodování, někde v jejich průběhu, u některých na počátku a u jiných spíše až ke konci, dojde na krájení jablíčka. Tato klasická a známá česká tradice věštila, zda daného čeká za rok život anebo smrt. Život znamená nález pěticípé hvězdičky ve středu a smrt křížek.

Jmelí

I když by se vám mohlo zdát, že zavěšené jmelí je americkou tradicí, ve skutečnosti tato tradice sahá až do doby Keltů.

Křesťanská legenda o jmelí vypráví o tom, že kdysi bylo jmelí vzrostlým stromem. Stromem z něhož byl podle pověstí vyroben kříž, na kterém byl Ježíš Kristus ukřižován. Ten se pak hanbou seschl, scvrkl a proměnil se v rostlinu.

Za odčiněné svého činu se rozhodl lidem nosit už jen štěstí...

Líbání pod jmelím má svá pravidla. Líbat se může pouze na Štědrý den. Muž pak v ten den může políbit každou ženu, která bude procházet pod zavěšeným jmelím. Po každém políbení pár uzme ze jmelí jednu bobulku pro štěstí. S trháním se přestane, až na jmelí zůstane pouze jedna jediná kulička. Takové jmelí se pak musí uchovat až do dalších Vánoc.

Aby jmelí mělo svou moc a nosilo štěstí, nesmí to být ledajaké jmelí. Jmelí si nesmíte nařezat a ani sami koupit, musíte je dostat darem. Jmelí se pak zavěsí 24. prosince doprostřed místnosti anebo nad dveře.

Pouštění lodiček

Pouštění lodiček patří k dávným českým tradicím. Rozlouskněte vlašské oříšky, vyberte jejich náplň a do jejich s pomocí roztaveného vosku připevněte zbytky téměř dohořelých svíček. Do lavoru napusťte vodu, zapalte svíčky a dejte lodičky plout na vodu. Majitele té lodičky, která svítí nejdéle, čeká dlouhý život.

Lití olova

Olovo bylo celkem dostupné a jeho bod tání je nízké. Olovo se roztaví na kovové lopatce nad plamenem, a pak se vlije do vody v kovovém lavoru. Lijte opatrně, ale najednou. Ve vodě olovo ztuhne a zanechá tak určitý abstraktní tvar. Podle odlitku pak lidé hádali, co je v budoucnu čeká.

Zpívání koled

Koledy patří neodmyslitelně k tradicím nejen českých Vánoc. Původně je zpívaly děti pouze v daném období, kdy chodívaly po vsi a koledovaly si o nějakou sladkou výslužku.

Házení střevícem

Svobodné vdavekchtivé dívky v období vánoc házeli střevícem za hlavu směrem ke dveřím. Pokud se špička boty otočí směrem ke dveřím, znamená to, že se dívka vdá. Jestliže ke dveřím směřuje pata boty, dívka ještě zůstane jeden rok neprovdaná doma.

Jablko a zápalky

Tato tradice patří opět mezi věštecké, kdy dívka řešila dilema a vybírala si mezi několika nápadníky. Při této věštbě se vezme jedno jablko a tři zápalky. Zápalky zapíchněte do jablka s myšlenkou na jednoho nápadníka. Pak všechny zápalky najednou zapalte, která hoří nejdéle, představuje toho pravého nápadníka.

Barborka

Na svatou Barboru (4.12.) chodí každá dívka, která se chce vdát, trhat Barborku. Barborku přitom představují třešňové větvičky anebo také Zlatý déšť' natrhaný až po setmění. Jestli Barborka do Štědrého dne rozkvetne, dívka najde svého ženicha. Pro dokonalý efekt je zapotřebí, aby dívka větévky zalévala vodou nošenou v ústech.

Oslavy 60. výročí založení Domova pro seniory Pyšely

Jak plynou dny s hektikou blížícího se konce roku zbývá nám pramálo času. A přece jsme se v tom čase pojednou zastavili. Bylo to v týdnu od 4. do 8. listopadu tohoto roku. To byl čas oslav 60. výročí založení našeho domova. Byl to čas vzpomínání, čas bilancování, čas doufání, čas návratů, čas toho důležitého, který každý z nás vnímáme různě.

S důstojností k tomuto významnému výročí jsme pro klienty našeho domova připravili bohatý kulturní program. Pro naše klienty jsme připravili různá tematická setkání, tance v sedě, sportovní hry a vědomostní kvízy, dále taneční zábavu s živou hudbou a též promítání filmů na přání.

Nezapomněli jsme též na uspořádání společenského setkání bývalých zaměstnanců i těch současných s předními představiteli města Pyšely: panem starostou Stanislavem Vosickým, dále s ředitelkou Základní školy Pyšely Mgr. Ivou Niklesovou, dále s ředitelkou Mateřské školy Pyšely paní Ilonou Kryzánkovou, dále se zástupcem z pověření ředitelky Dětského domova Pyšely Mgr. Juřenové. V neposlední řadě můžeme vzpomenout projevenou přízeň zástupce našich družebních organizací, kteří nás navštívili.

Klienti našeho Domova pro seniory Pyšely pro návštěvy širší veřejnosti umožnili shlédnutí výstavky jejich ručních prací. Dále klienti připravili vernisáž jejich malířské tvorby. Návštěvníci našeho domova s obdivem shlédli bohatou výstavku fotodokumentace jak současnosti, tak i let dávnou minulých. Srovnáváním fotografií byl spatřován rozvoj našeho domova od jeho vzniku po současnost. Návštěvníkům našeho domova jsme umožnili prohlídku zámku, abychom jim ukázali i historické interiéry.

Poděkováním za námi připravené oslavy nám byla hřejivá slova klientů i všech návštěvníků.

PhDr. Jitka Plíšková

ředitelka Domova pro seniory Pyšely

ADVENT

Advent je oblíbené čtyřtýdenní období před Vánocemi, které je vlastně přípravou na Vánoce. Letos advent 2013 je až v prosinci první neděli, obvykle advent začíná mezi 27.11. a 3.12., letos je to ale 1.12.2013. Mezi symboly adventu patří adventní věnce se čtyřmi svíčkami, přičemž každou adventní neděli se zapálí jedna svíčka. Adventní věnec můžete koupit nebo si jej vyrobit. Na výrobu se používá jehličí, svíčky, jeřabiny, šišky, mašle a další ozdoby. Adventní věnec se dává na na stůl nebo si jej můžete pověsit i na dveře (ten se ale zpravidla nezapaluje). Děti dostávají první den adventu adventní kalendář, který obsahuje 28 čokoládek a počátkem adventu se načne. Každý den dítě sní jen jednu čokoládku podle dne, aby vidělo, kolik dní zbývá do Vánoc. V obchodech nalezneme vánoční výzdobu již mnohem dříve, ale ve městech se tak stane většinou počátkem adventu nebo při začátku vánočních trhů, pokud začnou dříve.

Domácnosti s výzdobou začínají právě počátkem adventu. Vyzdobí si pokoje, okna, balkóny, zahrady a všechno, co je napadne. Hned v prvním adventním týdně přichází postrašit děti čert a Mikuláš, donesou jim balíček za krátkou básničku. Dále se v domácnostech začne péct cukroví. Počátkem se začínají péct perníky, aby stihly změkhnout a pak se pokračuje právě zpravidla po Mikuláší linečkým a rohlíčky. Nesmí se zapomenout na nakupování dárků. V obchodech mívají prodlouženou dobu nejen během adventních nedělí, ale i v jiných dnech, aby si všichni mohli vybrat a nakoupit. Také se ve městech i na vesnicích konají vánoční trhy s rozsvícením stromu. Někde se jedná o trhy, které trvají několik týdnů a někde týden či den. Atmosféra během adventu je kouzelná. Lidé jsou milejší než obvykle, všichni se těší na Vánoce a snaží se pořádně si užít advent. I když se někomu může zdát, že se jedná o velmi krátké období, kdy se nedá nic stihnout, tak při správném rozložení dá.

Adventní neděle budou: železná neděle 1.12.2013 - první neděle v prosinci
bronzová neděle 8.12.2013 - druhá neděle v prosinci
stříbrná neděle 15.12.2013 - třetí neděle v prosinci
zlatá neděle 22.12.2013 - čtvrtá neděle v prosinci

Vánoční kvíz

1. V jakém městě se narodil Ježíš?
 - a) Nazaret
 - b) Jeruzalém
 - c) Betlém
2. Jak se jmenovala Ježíšova matka?
 - a) Máří Magdaléna
 - b) Alžběta
 - c) Marie
3. Kam Ježíše jeho maminka položila, když se narodil?
 - a) do jeslí
 - b) do kolébky
 - c) do inkubátoru
4. Jak se pastýři dozvěděli, že se narodil Spasitel?
 - a) ze sna
 - b) od anděla
 - c) od místního ponocného
5. Jaké dary přinesli mudrci („tři králové“) právě narozenému Ježíšovi?
 - a) zlato, perly, drahokamy
 - b) zlato, kadidlo, myrhu
 - c) plátno, velbloudy, koně
6. Kam utekl Josef s malým Ježíšem a jeho maminkou, když ho chtěl zlý král Herodes zabít?
 - a) do Babylóna
 - b) do Sýrie
 - c) do Egypta
7. Jak se člověk podle učení Bible dostane do nebe?
 - a) pokud koná dobré skutky
 - b) pokud věří, že se Ježíš za něho obětoval
 - c) pokud je členem církve a nechá se pokřtít

Správné řešení: 1c, 2c, 3a, 4b, 5b, 6c,7b